

Zijn er voldoende opleidingsplekken voor Verpleegkundig Specialisten AGZ en Physician Assistants?

In 2022 heeft het Capaciteitsorgaan geadviseerd om vanaf 2024 jaarlijks 286 Physician Assistants (PA) op te leiden en 474 Verpleegkundig Specialist Algemene gezondheidszorg (VS-AGZ). Het Capaciteitsorgaan adviseert om de ophoging van het aantal opleidingsplekken nog in 2024 te realiseren.

Signalen behoefte aan meer opleidingsplekken VS'en AGZ en PA

De laatste tijd krijgen we als Capaciteitsorgaan steeds meer signalen van tekorten en een toenemende behoefte aan PA's en VS'en AGZ. Zo trekken diverse regio's aan de bel dat zij tekorten hebben aan VS'en AGZ voor diverse werkvelden, zoals de medisch specialistische zorg, de ouderenzorg, de huisartsenzorg en de gehandicaptenzorg. Dat blijkt ook uit de recente wachtlijsten voor opleidingsplekken.

Tabel 1 geeft inzicht in het aantal gevraagde opleidingsplekken in 2024 ten opzichte van het aantal gesubsidieerde plekken:

	PA's	VS'en AGZ
Aantal reserveringen opleidingsplaatsen begin 2024	597 ¹	946 ²
Aantal gesubsidieerde opleidingsplaatsen 2024 ³	250	370
Advies Capaciteitsorgaan 2024-2027	286	474
Advies Capaciteitsorgaan 2021-2024 ⁴	261	442
Verschil gesubsidieerd en geadviseerd 2024	36	104

In reactie op het advies van het Capaciteitsorgaan hebben de ministeries van OCW/VWS financiering beschikbaar gesteld voor 250 plaatsen PA en 370 opleidingsplekken VS-AGZ in 2024.⁵ OCW/VWS willen in twee jaar stapsgewijs de opleidingsplekken uitbreiden. Dat betekent voor PA in 2025 een ophoging met 36 naar 286 plaatsen en voor de VS-AGZ in 2025 een ophoging met 104 plaatsen naar 474 opleidingsplaatsen.

Inzicht in eventuele tekorten nog niet compleet

Voor inzicht in tekorten aan VS'en AGZ en PA's is van belang de onvervulde vraag: het verschil tussen de behoefte aan VS'en en PA's op dit moment in relatie tot de op dit moment beschikbare en werkzame zorgprofessionals. Een indicator die enig inzicht geeft in de onvervulde vraag is het aantal vacatures. Figuur 1 geeft aan dat het aantal online combi-vacatures van PA, VS'en AGZ en/of (basis)arts de afgelopen tijd sterk is gestegen.

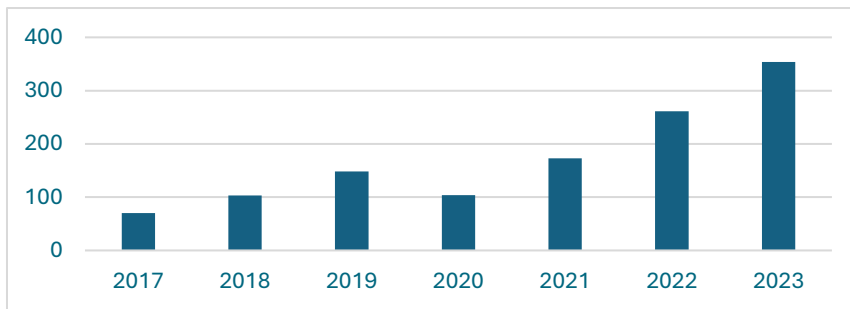
¹Bron landelijk aanmeldportaal MPA-opleidingen, peildatum 20-02-2024.

²Bron: MANP-opleidingen, peildatum: januari 2024.

³Brief minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en minister van Langdurige Zorg en Sport. Capaciteitsplan 2024-2027, 13-06-2023.

⁴Het betrof hier een aangepast advies van het instroomadvies in 2019 als gevolg van de bijgestelde bevolkingsprognose.

⁵Brief minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en minister van Langdurige Zorg en Sport. Capaciteitsplan 2024-2027, 13-06-2023.

Figuur 1 Aantal online combivacatures PA, VS-AGZ en/of (basis)arts

Het aantal vacatures zegt wel iets, maar niet alles over het tekort. Daarvoor is een uitgebreider werkgeversonderzoek nodig naar de huidige en toekomstige behoefte aan zorgprofessionals. Ook gaan we VS-en en PA's zelf bevragen over ervaren tekorten en veranderingen in de vraag en voor hoeveel uur zij beschikbaar zijn om te werken. Momenteel onderzoekt het Capaciteitsorgaan al deze recente ontwikkelingen in vraag en aanbod van PA's, VS-en en basisartsen. Daarmee krijgen we beter zicht op de aard en omvang van de stijging van de (opleidings)vraag naar PA's en VS-en AGZ. Op dit moment beschikken we over nog onvoldoende gegevens om de recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt van PA's en VS-en AGZ goed te duiden. Het is dan ook nu nog te vroeg om aan te geven of een hogere instroomadvies voor de opleiding nodig is dan in 2022 is aangegeven. De bevindingen van de lopende onderzoeken worden daarom meegenomen in de nieuwe raming die eind 2025 verschijnt.

Haalbaarheid instroomadvies

In de volgende raming zal het Capaciteitsorgaan ook ingaan op de haalbaarheid van de geadviseerde instroom in zorgopleidingen. Als er bijvoorbeeld sprake is van onvoldoende belangstelling van studenten voor de opleiding of van een tekort aan opleiders dan wordt het moeilijk de ophoging van opleidingsplaatsen te realiseren. In dat geval kan een stapsgewijze ophoging wenselijk zijn.

Bij de VS'en AGZ en PA's lijkt daarvan echter geen sprake. Vanuit de opleidingsinstellingen is recentelijk aangegeven dat zij zeer wel in staat zijn om snel het aantal opleidingsplekken op te schalen; zij zien dan ook geen enkele belemmeringen om direct het instroomadvies van het Capaciteitsorgaan voor 2024 te realiseren. De wachtlijsten voor opleidingsplaatsen maken ook duidelijk dat er bij werkgevers een grote behoefte is direct tot ophoging van het aantal opleidingsplaatsen over te gaan. Werkgevers hebben meer dan voldoende zorgprofessionals in huis die in aanmerking komen voor de opleiding tot VS'en AGZ of PA. Bovendien past het opleiden van VS'en AGZ en PA ook in de ontwikkelingen die met het Integraal Zorgakkoord (IZA) worden nagestreefd.

Vanwege de haalbaarheid, de behoefte in het veld aan opleidingsplekken en het voorkomen van verder oplopende tekorten, adviseert het Capaciteitsorgaan niet te wachten met meer opleidingsplekken voor VS'en AGZ en PA, maar de ophoging van de geadviseerde opleidingsplekken direct nog in 2024 te realiseren.

Voor vragen over die nieuwsbericht kunt u contact opnemen met info@capaciteitsorgaan.nl.